

Wereld

Magazine

*Dit is een
tekst die nog
onbekend is :)*

Ander artikel:
onbekende tekst
kan lang of kort
zijn maakt niet uit

Gerewol:
Een wedstrijd om
de schoonheid

Ander artikel:
voorproefje hehe

*Deze tekst
weten we ook
nog niet!*

Uitgave WERELDWINKELS
September 2026
Foto: Ingrid Koedood

GEREWOL

Waar mannen strijden om schoonheid

Tekst: Bo van Anraad & Marianne de Bruin // Fotografie: Ingrid Koedood

De temperatuur loopt op tot 38 graden. Het zand waait over de vlakte en in de verte klinkt een ritmisch gezang dat urenlang aanhoudt. In een klein tentje, midden in de Sahel, verblijf ik bijna een week tussen de Wodaabe - een nomadisch volk dat met hun kuddes door West- en Centraal-Afrika trekt.

Ik ben hier voor het Gerewol. Wie het festival voor het eerst meemaakt, gelooft nauwelijks wat hij ziet. Mannen staan aandachtig voor een spiegel, brengen zorgvuldig make-up aan en vlechten hun haar. Okergele en rode pigmenten kleuren hun gezicht, hun ogen worden donker omlijnd met kohl. Veren, kralen en sieraden maken het geheel af. Alles draait om één doel: zo aantrekkelijk mogelijk zijn. Want tijdens het Gerewol zijn het niet de vrouwen die bekeken worden, maar de mannen.

Een schoonheidswedstrijd in de woestijn

Het Gerewol is een jaarlijks hofmakingsfestival van de Wodaabe, een subgroep van de Fulani. Hun leefgebied strekt zich uit over Niger, Chad, Nigeria en Cameroon (Brits-Kameroen). Ze leven als nomaden en trekken met hun runderen van waterbron naar waterbron, op zoek naar gras voor hun dieren.

Tijdens het Gerewol komen families van grote afstand samen. Het festival markeert het einde van het regenseizoen en is een moment van ontmoeting, feest en partnerkeuze. Centraal staat de Yaakedans. Mannen vormen lange rijen en bewegen urenlang op het ritme van zang en belletjes. Ze rollen met hun ogen en laten nadrukkelijk hun tanden zien,

want witte ogen en witte tanden gelden als belangrijke schoonheidsidealen. Ook lengte, elegantie en uithoudingsvermogen worden bewonderd.

Terwijl de mannen dansen, observeren de vrouwen aandachtig. Uiteindelijk kiezen zij de man die hen het meest aanspreekt. Soms leidt dat tot een huwelijk, soms tot een nieuwe romance. Binnen de cultuur van de Wodaabe hebben vrouwen een opvallend sterke stem in de keuze van hun partner.

Een leven dat met je meereist

De Wodaabe bezitten weinig, maar wat zij hebben is volledig afgestemd op een leven in beweging. Hun kamp kan in korte tijd worden opgebouwd en net zo snel weer worden afgebroken.

Het meest opvallende meubelstuk is een groot houten bedframe dat tegelijk dient als opslagplaats, rustplek en centraal onderdeel van het huishouden. Daarom wordt weleens gezegd dat hun huis op een tafel past.

Rijkdom wordt niet gemeten in stenen huizen of bankrekeningen, maar in het aantal runderen dat iemand bezit. Vee vormt voedsel, status, zekerheid en bruidsschat. Het is de basis van hun bestaan.

Liefde en terughoudendheid

Wat het Gerewol zo fascinerend maakt, is het contrast tussen romantische vrijheid en uiterlijke ingetogenheid.

Getrouwde stellen tonen in het openbaar nauwelijks affectie. Hand in hand lopen of elkaar omhelzen gebeurt zelden waar anderen bij zijn. Tegelijkertijd biedt het Gerewol ruimte voor nieuwe ontmoetingen en persoonlijke keuzes.

Voor buitenstaanders lijkt het festival misschien een exotisch spektakel. Voor de Wodaabe is het vooral een levend onder-

A background image showing two men, Peter and Evans, standing outdoors in a rural setting. They are both smiling and holding large, round, woven baskets. The man on the left is wearing a light blue t-shirt and the man on the right is wearing an orange and white striped polo shirt. The baskets they are holding are made of natural fibers and have colorful patterns. In the foreground, there are several more large woven baskets, some with vibrant, multi-colored patterns (red, yellow, green, blue) and others with more traditional natural fiber patterns. The background shows a large, gnarled tree and some buildings in the distance.

Na de verhalen van Peter en Evans rijst vanzelf de vraag: wie brengt deze manden uiteindelijk van Bolgatanga naar woonwinkels en consumenten in Europa? Marianne de Bruin is eigenaresse van Tahoua Import en nam in 2025 zowel Tahoua Import als de Deense branchegenoot HammersHus over. Haar onderneming vormt de schakel tussen de ambachtslieden in Ghana en de internationale markt. We spreken haar over ondernemerschap, eerlijk zakendoen en de ambitie om het vakmanschap uit Bolgatanga een toekomst te geven.

Je nam vorig jaar Tahoua Import én HammersHus over. Wat sprak je zo aan in deze bedrijven? Wat maakte dat je besloot deze stap als ondernemer te zetten?

"Veel mensen vragen mij: 'Instappen in de fair trade/markt en handelen met landen waar ondernemen niet altijd eenvoudig is... waarom doe je jezelf dat aan?' Mijn antwoord is eigenlijk heel simpel. Als je het vakmanschap in de Sahellanden eenmaal hebt gezien, kun je niet anders dan enthousiast worden.

In Tahoua Import en HammersHus zag ik bevlogen ondernemers en ambachtslieden met ongelooflijk veel talent. Zij maken producten van een kwaliteit en schoonheid die veel meer waardering verdienen. Ik ben ervan over-

tuigd dat er een brug moet zijn tussen dit vakmanschap en de Europese markt, ook al brengt dat soms uitdagingen met zich mee. Juist die combinatie van ondernemen én maatschappelijke impact maakt dit werk voor mij zo waardevol. Voor mij gaat het om meer dan handel; het gaat om het creëren van kansen."

In dit artikel vertellen Peter en Evans hoe belangrijk langdurige samenwerking en eerlijke prijzen zijn. Hoe geef jij daar vanuit Nederland invulling aan?

"Voor mij is langdurige samenwerking de basis van eerlijke handel. Alleen wanneer producenten kunnen rekenen op continuïteit, krijgen zij de ruimte om echt te investeren in hun onderneming. Ze kunnen vooruit plannen, werken aan kwaliteitsverbetering en nieuwe producten ontwikkelen."

Minstens zo belangrijk is het vertrouwen dat daardoor ontstaat. Je leert elkaar kennen, begrijpt elkaars uitdagingen en kunt echt op elkaar bouwen. Dat vormt uiteindelijk de sterkste schakel in de hele productieketen."

Tahoua blijft vernieuwen met nieuwe ontwerpen. Hoe ontstaat zo'n nieuw ontwerp en hoe zorg je ervoor dat het past bij het vakmanschap uit Bolgatanga?

"Nieuwe ontwerpen ontstaan altijd vanuit een combinatie van trends, inspiratie en de kennis van onze producenten. We

Wilma's Wereld volgt trends op de voet, maar gaat alleen mee met die trends die tijdloos zijn en passen bij de wereldwinkels en producenten. Met haar kennis van trends helpt ze producenten om relevant en gewild te blijven op de internationale markt.

Nieuwe landen, nieuwe kansen

In Nederland liepen de tuin- en kerstproducten goed, maar in de producerende landen (Peru en El Salvador) was veel onzekerheid. Daardoor besloten ze uit te breiden naar meer stabiele landen. Een zoektocht volgde: in het interne netwerk, op de WFTO-website en op beurzen. Daar kwam Indonesië uit als een land waarmee het om verschillende redenen makkelijk is om zaken mee te doen.

Producenten voor de toekomst behouden

Sharon is netwerker pur sang en heeft goed contact met andere importeurs. Met hen sprak ze regelmatig over de impact die het heeft op producenten als een bedrijf ermee stopt. Dit heeft ertoe geleid dat Wilma's Wereld in 2019 Teranga overnam, toen de eigenaar met pensioen ging. Zo kwamen Senegal, Marokko, de Filipijnen en Vietnam erbij. In 2021 werd om dezelfde reden Barbosa Fair Trade overgenomen en kwam er een heel scala aan producenten, vooral uit Latijns-Amerika, maar ook West-Afrika en Azië bij. De producenten van deze twee bedrijven waren allemaal WFTO gecertificeerd.

Iedere producent heeft een eigen verhaal

Dat alle producenten anders zijn, is nu juist wat Sharon leuk vindt en wat perfect aansluit bij haar studie niet-westerse geschiedenis. Waarom werkt iets bij de ene groep wel, en bij de andere niet?

Sharon geniet van het bezoeken van producenten en het horen van de verhalen achter de producten. In principe bezoekt ze in ieder geval de zogenaamde grassroots producenten iedere twee à drie jaar. Dit zijn organisaties die zonder Wilma's Wereld geen toegang tot de markt hebben.

'We werken nog steeds met alle producenten waarmee we ooit begonnen zijn.'

“De relaties zijn meer dan welk assortiment ook, de kern van Wilma's Wereld”

JE KLEDINGKAST VERDUURZAMEN: HOE DOE JE DAT?

Tekst: namen // Fotografie: namen

Voor veel scholieren past het onderwerp eerlijke en duurzame mode perfect bij de zoektocht naar een eigen identiteit en de kleding die daarbij past. Er wordt enthousiast gereageerd op de Young & Fair gastlessen die Fairtrade Gemeente Campagne op basisscholen en middelbare scholen geeft. Wereld Magazine interviewde Esmei van der Kleij (23 jaar) en Lara van der Poel (24 jaar), beiden enthousiast gastdocent. Natuurlijk vroegen we ook naar tips om zo eerlijk en duurzaam mogelijk kleding te kopen!

Van glamour naar duurzaam
Esmei wist tijdens haar middelbare school al dat ze een modestudie wilde doen en voelde zich in eerste instantie aangetrokken tot de glamour daarvan. Ze nam eerst een tussenjaar en deed vrijwilligerswerk bij Young & Fair, waar ze leerde onder welke omstandigheden kleding vaak wordt gemaakt. Dat zette haar

aan het denken en ze besloot om dat perspectief binnen de modewereld meer onder de aandacht te brengen. Ze wees een stageplaats af bij een bedrijf dat vooral gericht was op het produceren en verkopen van steeds meer kleding. Toen haar belangstelling voor ethisch inkopen was gewekt, ging ze ook bewuster op zoek naar fair trade producten in de supermarkt. Daarbij ontdekte ze dat dit niet altijd duurder hoeft te zijn. Ook koopt ze graag cadeaus in de wereldwinkel.

Impact vergroten door je kennis te delen

Lara is net afgestudeerd aan de Design Academy in Eindhoven. Ze vindt dat consumenten uiteraard een rol spelen bij duurzaam kopen, maar de echte verantwoordelijkheid ligt bij bedrijven. Daarom begon ze een project waarbij ze papier maakt van oude kleding waarop ze brieven schrijft aan kledingmer-

ken. Ze weet inmiddels veel over de kledingindustrie en ziet het als een belangrijke rol om haar kennis hierover te verspreiden. Zelf koopt ze al haar kleding duurzaam, vooral tweedehands. Ze kan zich inmiddels niet meer voorstellen dat ze vroeger naar fast fashion winkels ging. Als beginnend vormgever heeft ze niet veel geld, maar als fair trade producten in de aanbieding zijn koopt ze die zeker.

Gastlessen maken indruk

Er zijn twee gastlessen, één over fair food, en één over fair fashion. Ze zijn beide ontwikkeld door Young & Fair – die over fair fashion samen met Schone Kleren Campagne – en later overgenomen door de Fairtrade Gemeente Campagne. De fair fashion-les bestaat het langst en is het meest gevraagd. De les is inmiddels zo populair dat er wordt gewerkt aan een verdiepende workshop.

STEL JE VOOR, JE KOOPT
EEN T-SHIRT VAN 30
EURO IN DE WINKEL.

HOEVEEL VERDIENT DE
KLEDINGARBEIDER
HIERAAN?

WIST JE DAT JE ONGEVEER
40 KG CO2 PER JAAR KUNT

BESPAREN DOOR
6 KLEDINGSTUKKEN
MINDER TE KOPEN?

Het doel van de les is om leerlingen bewust te maken waar je kleding vandaan komt, hoe het gemaakt is, en zelf daarover na te denken en te discussiëren. De kledingketen is lang en ingewikkeld, bij het maken van een eenvoudig T-shirt zijn al zo'n honderd mensen betrokken! Er komen best heftige onderwerpen voorbij in de les, zoals kinderarbeid, mensenrechten en ernstige milieuvervuiling. Daarbij wordt geprobeerd om zo veel mogelijk aan te haken bij actuele ontwikkelingen.

Leerlingen en docenten zijn zonder uitzondering enthousiast, vooral over het rollenspel, waarbij iedereen in de huid kruipt van een speler in de kledingketen. Dit maakt heel inzichtelijk wie de macht heeft. Tot hun verbazing is de consument ook deel van de keten, en die kan invloed uitoefenen door kleding te kopen die eerlijk en duurzaam gemaakt is. Dankzij eerlijke aankopen hebben katoenboeren en kledingarbeiders een beter inkomen. Sommige leerlingen blijken al duurzaam bezig te zijn omdat ze bijvoorbeeld kleding ruilen, vermaken, delen met broers of zussen of het leuk vinden om te snuffelen in tweedehands winkels. Zo inspireren ze elkaar. Er wordt niet voorgeschreven waar je wel en niet je kleding mag kopen, maar er worden wel tips gegeven! En die delen we hier graag.

Tips om de kleding in je kast te verduurzamen:

- Vraag jezelf af of je het nodig hebt, of je niet al zoiets in je

kast hebt hangen.

- Vraag jezelf af hoe vaak je het gaat dragen. In de gastles wordt gesproken over de zogenaamde '30 keer dragen uitdaging'.
- Koop liever een duurder shirt van goede kwaliteit dan vijf goedkope shirtjes die zo kapotgaan. Daar ben je zelf uiteindelijk ook blijer mee.
- Besef dat het eigenlijk niet mogelijk is om een T-shirt voor vijf euro te verkopen, als je kijkt naar hoeveel mensen eraan werken, de materialen, het transport, etc.
- Kijk naar het label, staan daar keurmerken in zoals fair trade of GOTS.
- Repareer je kleding of laat het repareren.
- Kijk naar documentaires of andere programma's over de kledingindustrie. Zoek bij NPO.nl op 'kledingindustrie' en je vindt al een mooie lijst. Of luister naar podcasts.
- Schrijf brieven of ventileer op sociale media je mening over kledingmerken, ook bijvoorbeeld als iets na drie keer dragen al kapot is.

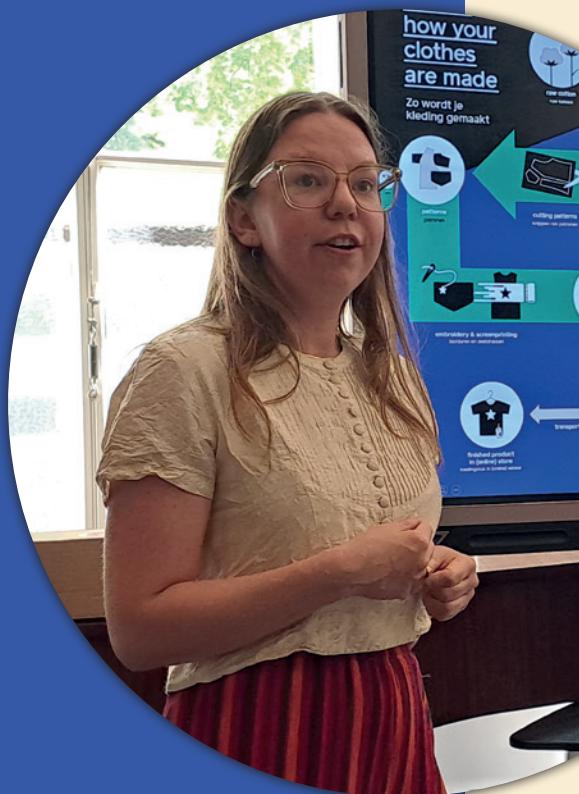
Deze tips gelden ook voor tweedehands kleding. Zowel Esmei als Lara zijn groot voorstander van tweedehands kleding. Hoe langer iets gebruikt wordt, hoe beter. Hieruit spreekt respect voor de maker van de kleding, kleding zou geen wegwerpproduct moeten zijn! Als mensen minder nieuwe kleding kopen omdat ze zich zorgen maken over het maakproces, dan zullen merken ook gedwongen worden om actie te ondernemen.

Tips voor tweedehands kleding:

- Er zijn tweedehandswinkels voor iedere smaak. Van kringloopwinkels waar je echt moet zoeken, tot winkels zoals Appel & Ei, die zijn ingericht zoals reguliere modewinkels, tot vintage winkels met zorgvuldig uitgezochte merkkleding.
- Ruil je kleding met vrienden, burens of organiseer een ruil-

middag op school. Er zijn ook georganiseerde ruilsystemen zoals de clothingloop.nl.

- Let bij Vinted op waar de kleding vandaan komt, want het is niet duurzaam om iets uit bijvoorbeeld Spanje op te laten sturen.

Tips voor nieuwe kleding:

Websites om te controleren of een merk rekening houdt met mens en milieu:

- Goodonyou.eco en fashionchecker.org laten zien hoe merken scoren op omgang met werknemers, milieu en dieren.
- Projectcece.nl is een zoekmachine voor duurzame kleding, waar je ook meteen kunt kopen.

Als laatste nog een inspirerende tip van Esmei en Lara: Hou het leuk! Je kunt het niet alleen oplossen, doe wat je kunt, alle stappen tellen mee.

Weet je een school met interesse in gastlessen of wil je gastdocent worden?

Neem contact op met gastlessen@fairtradegemeenten.nl.

'Ik ben blij dat ik door mijn vrijwilligerswerk voor Schone Kleren Campagne en Young & Fair een breder perspectief heb op mode dan dat ik bij mijn modestudie kreeg'.

-Esmei

UBUNTU VOOR BEGINNERS

Tekst: naam auteur // Fotografie: naam fotograaf

Ubuntu.

Een woord dat niet alleen over je tong glijdt, maar ook iets in beweging zet. Alsof het zich niet alleen laat uitspreken, maar vooral gevoeld wil worden. In veel Afrikaanse tradities bete-

kent Ubuntu eenvoudigweg: ik ben omdat wij zijn. Maar achter die eenvoudige woorden schuilt een complete levensvisie. Ubuntu zegt dat een mens geen eiland is. Dat niemand werkelijk mens kan zijn zonder de ander.

Dat waardigheid ontstaat in verbondenheid, in zorg, in wederkerigheid. Misschien is dat precies waarom Ubuntu vandaag actueler voelt dan ooit.

In verschillende talen en culturen van Afrika krijgt die gedachte telkens een andere naam. In Zuidelijk Afrika zeggen de Zulu: Umuntu ngumuntu ngabantu, een mens wordt mens door andere mensen. In Ghana spreken de Akan over Nkabom: saamhorigheid en eenheid. In Nigeria verwijst Omoluabi naar een mens met integriteit en respect voor anderen. In Senegal betekent Jamm vrede, harmonie en samenleven. Verschillende woorden, verschillende accenten, maar steeds dezelfde kern: menselijkheid bestaat nooit alleen.

Ubuntu is geen theorie uit een boekenkast. Het leeft in het dagelijks leven. In het delen van voedsel. In het zorgen voor kinderen die niet alleen "van de ouders" zijn, maar van de gemeenschap. In het idee dat rijkdom pas betekenis krijgt wanneer zij gedeeld wordt. In het besef dat de aarde niet ons bezit is, maar iets wat we tijdelijk mogen doorgeven.

Daarin klinkt ook de missie van de wereldwinkel door. Al meer dan vijftig jaar laat de wereldwinkel zien dat handel niet alleen over winst hoeft te gaan, maar ook over waardigheid. Over eerlijke kansen voor producenten wereldwijd. Over respect voor mens, arbeid en natuur. Over de overtuiging dat de keuzes die wij hier maken verbonden zijn met levens aan de andere kant van de wereld.

Dat is Ubuntu.

Want Ubuntu vraagt ons verder te kijken dan onszelf. Niet: "Wat levert het mij op?" maar: "Wat betekent dit voor ons?" Het herinnert ons eraan dat achter ieder product een mens staat. Een maker. Een familie. Een verhaal.

Ik vind het bovendien bijzonder om te zien hoeveel inspirerende Ubuntu-beginners ik onder de vrijwilligers heb ontmoet. Mensen die misschien nog aarzelend zoeken naar wat verbondenheid werkelijk betekent, maar die tegelijk al deelnemen aan een echte Wereldwinkelgemeenschap. Een gemeenschap met de potentie om veel meer dan beginners te zijn, juist wanneer mensen met elkaar verbonden raken, elkaar inspireren en hun verhalen delen, zoals ook gebeurt in ons Wereld Magazine.

De Zuid-Afrikaanse filosoof Mogobe Ramose beschreef Ubuntu niet als een statisch idee, maar als een voortdurende beweging van verbondenheid. Een mens wordt mens in relatie tot anderen. Dat geldt niet alleen binnen een dorp of gemeenschap, maar ook wereldwijd. Juist in een tijd van klimaatcrisis, ongelijkheid en groeiende verdeeldheid laat Ubuntu zien dat onze levens veel dieper met elkaar verweven zijn dan we soms denken.

Ubuntu gaat bovendien verder dan alleen menselijke relaties. In veel Afrikaanse tradities zijn natuur, voorouders, toekomstige generaties en de leven-

den met elkaar verbonden in één grote cirkel van bestaan. De rivier, de boom en de aarde zijn geen objecten, maar deel van het leven zelf. Zorg voor de aarde is daarom ook zorg voor elkaar.

Misschien is dat wel wat Ubuntu voor beginners uiteindelijk betekent: opnieuw leren kijken. Begrijpen dat echte rijkdom niet ontstaat door afzondering, maar door verbondenheid. Dat solidariteit geen liefdadigheid is, maar wederzijds mens-zijn.

Dertig jaar geleden vluchtte ik naar Nederland. De mensen die ik hier ontmoette en die deel werden van mijn leven, maakten mijn bestaan mede mogelijk. In die ontmoeting tussen verschillende werelden kreeg Ubuntu voor mij een concrete betekenis. Niet als abstract ideaal, maar als dagelijkse ervaring: ik ben, omdat wij zijn.

En misschien begint verandering altijd precies daar.

Bij de eenvoudige erkenning dat het leven van de ander ook iets zegt over onszelf.

Ubuntu voor beginners?

Misschien is het uiteindelijk helemaal niet zo ingewikkeld.

Misschien begint het gewoon met de vraag: hoe menselijk durven wij samen te zijn?